

Täysistunto

Keskiviikko 9.3.2022 klo 14.00—15.48

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi yleiseurooppalaisen yksilöllisen eläketuotteen tarjoamista ja jakelua koskevan Euroopan unionin asetuksen täydentämisestä sekä Finanssi- valvonnasta annetun lain ja vakuutusyhtiölain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 229/2021 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 8/2022 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö TaVM 8/2022 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Avaan yleiskeskustelun. Esittelypuheenvuoro, edustaja Grahn-Laasonen, olkaa hyvä.

Keskustelu

15.40 **Sanni Grahn-Laasonen kok** (esittelypuheenvuoro): Kiitän, arvoisa puhemies! Talousvaliokunta on käsitellyt hallituksen esityksen 229/2021. Hallituksen esityksen mukaisella sääntelyllä täydennetään yleiseurooppalaisesta yksilöllisestä eläketuotteesta annettua Euroopan unionin niin sanottua PEPP-asetusta. Sääntelyn tavoitteena on läpinäkyvä, kustannuksiltaan alhainen ja kuluttajan kannalta turvaava eläkesäästämismuoto. Eläkesäästäjät voisivat valita säästämismuotonsa nykyistä monipuolisemmasta valikoimasta, ja eläkesopimuksia voitaisiin tarjota ja siirtää jäsenvaltiosta toiseen yhdenmukaisten säännösten mukaisesti. Samalla pyritään siihen, että eläkesäästäjien varoja ohjautuisi lyhyen aikavälin instrumenteista paremmin tuottaviin sijoituskohteisiin.

Sääntelyn lähtökohtana on, että pääomaa kartutetaan pitkällä aikavälillä eläkkeelle siirtymistä varten ja varojen ennenaikaiseen nostoon olisi vain rajoitetut mahdollisuudet. Asetuksen mukaan jäsenvaltioiden on määritettävä kansallisten alatilien kerryttämismuotoon liittyvät ehdot, ellei niitä ole täsmennetty PEPP-asetuksessa. Tällaisiin ehtoihin voivat sisältyä erityisesti ikärajat kerryttämismuotoon aloittamiselle, kerryttämismuotoon vähimmäiskesto, maksujen enimmäis- ja vähimmäismäärä ja niiden jatkuvuus. Lisäksi jäsenvaltioiden on määritettävä maksatusvaiheeseen ja kansallisten alatilien maksusuoritukseen liittyvät sopimusehdot siltä osin kuin niitä ei ole täsmennetty asetuksessa.

Talousvaliokunta puoltaa tämän ehdotetun sääntelyn hyväksymistä teknisluontoisin muutoksin ja seuraavin huomautuksin:

Hallituksen esityksen lähtökohta on, että tuloverolain säännökset riittäisivät yllä PEPP-asetuksen artiklojen kansalliseen täytäntöönpanoon. Ehdotetun ensimmäisen lain 6 §:n kerryttämismuotoon ja maksatusvaiheen ehdoista sopiminen sisältää siten yksinomaan viittauksen tuloverolain säännöksiin. Talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisissa on esitetty ristiriitaisiakin arvioita siitä, voidaanko tätä viittausta pitää riittävänä. Ehdotettu sääntely

Pöytäkirjan asiakohta PTK 22/2022 vp

jättää siten osin epäselväksi, minkälaisilla ja kenen määräämillä ehdoilla PEPP-eläkettä voisi säästää siinä tapauksessa, että tuotteille ei ole mitään verokannustetta. Veroetu muodostuu usein ja pääasiallisesti maksujen vähennyskelpoisuudesta ja säästöjen nostamisvaiheen suotuisasta verokohtelusta. Suomen verosääntely on nykyisin kytketty pyrkimykseen pidentää työuria, minkä vuoksi järjestelmästä on poistettu kannustimia sellaisille järjestelyille, joilla aikaistettaisiin työelämästä poistumista. Talousvaliokunta pitää tätä sinänsä johdonmukaisena tavoitteena keinoarvioinnin näkökulmasta.

Talousvaliokunta muistuttaa, että eläkesäästäjät eivät ole yhtenäinen ryhmä, jonka kyky arvioida ja halu ottaa sijoitustuotteisiin liittyvää riskiä olisi vastaavasti yhtenäinen. Palvelujen tarjoajille kohdistuvilla täsmällisillä tiedonanto- ja muilla velvoitteilla tulee turvata, että sijoittaja on päätöstä tehdessään tietoinen tuotteen riskeistä ja siitä, onko pääoma turvattu ja perustuuko säästöjen ulosmaksaminen tai nostaminen suoraan sijoitettuun pääomaan ja sen tuottoon vai johonkin muuhun sitoumukseen.

Talousvaliokunta katsoo, että palveluntarjoajien selkeillä velvoitteilla ja tehokkaalla valvonnalla voidaan kannustaa eläkesijoittamiseen. Eläkesäästämisen houkuttelevuutta voidaan lisätä tarjoamalla sijoittajalle mahdollisuus valita itselleen parhaiten sopiva riskiprofiili.

Talousvaliokunnan päätösehdotus siis yksimielisesti on, että eduskunta hyväksyy muutamattomana hallituksen esitykseen 229/2021 sisältyvät ensimmäisen ja kolmannen lakiehdotuksen ja että eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen sisältyvän toisen lakiehdotuksen. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 229/2021 vp sisältyvien 1.—3. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.